

2014–2020 METŲ EUROPOS SĄJUNGOS FONDŲ INVESTICIJŲ VEIKSMŲ PROGRAMOS 4 PRIORITETO „ENERGIJOS EFEKTYVUMO IR ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ENERGIJOS GAMYBOS IR NAUDOJIMO SKATINIMAS“ 04.3.2-LVPA-V-111 PRIEMONĖS „KATILŲ KEITIMAS NAMŲ ŪKIUOSE“ PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠO NR. 1 PROJEKTO DERINIMO LENTELĖ

Eil. Nr.	Pateiktos pastabos ir pasiūlymai	Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai bei komentarai
Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2018 m. gruodžio 21 d. raštas Nr. ((24.37E)5K1821394)6K1806881		
1.	Prašome iki kvietimo paskelbimo patikslinti 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2014 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. 1-298 „Dėl 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo plano ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos nacionalinių stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“ (toliau –PIP), kad jis atitiktų PFSA 10 punktą.	Atsižvelgta. iki kvietimo paskelbimo bus patikslintas PIP.
2.	Prašome papildyti PFSA 11 p. informacija apie planuojamų sudaryti valstybės projektų sąrašų paskelbimą ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt, ir/ar ministerijos tinklapyje, kaip tai numatyta Pavyzdinės Projektų finansavimo sąlygų aprašo formos, patvirtintos 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų administravimo darbo grupės, sudarytos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2013 m. liepos 11 d. įsakymu Nr. 1K-243 „Dėl darbo grupės sudarymo“ (toliau DG2014), 2018 m. balandžio 10 d. posėdžio protokolu Nr. 1 (40) (toliau – PFSA forma) 17 p.	Atsižvelgta. 11 punktas išdėstytas atitinkamai: „11. Pagal Apraše nurodytą remiamą veiklą valstybės projektų sąrašą numatoma sudaryti 2019 m. I ketvirtį. Informacija apie planuojamą sudaryti valstybės projektų sąrašą taip pat pateikiama kvietimų teikti paraiškas skelbimo, projektų sąrašų ir finansavimo sutarčių plane, kuris skelbiamas ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt. “
3.	PFSA patikslinti SK nutarimų ir protokolinių sprendimų numerius.	Atsižvelgta. 15 punktas išdėstytas atitinkamai: „15. Projektas turi atitikti šiuos specialiuosius projektų atrankos kriterijus, patvirtintus Veiksmų programos ~~s~~ Stebėsenos komiteto 2017 m. liepos 11 d. ~~posėdžio nutarimu~~ protoliniu sprendimu Nr. 44P-4.1(26) 5953 , 2018 m. vasario 22 d. ~~posėdžio nutarimu~~ protoliniu sprendimu Nr. 44P-1(31) 7815 , 2018 m. birželio 12 d. ~~posėdžio nutarimu~~ protoliniu sprendimu Nr. 44P-3(33) 8583 ir 2018m. rugsėjo 20 d. ~~posėdžio nutarimu~~ protoliniu sprendimu Nr. 44P-4(34) 10090. : 15.1. Projektas turi atitikti Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos nuostatas. Laikoma, kad projektas

		<p>atitinka šį kriterijų, jeigu jis prisideda prie Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos 31 punkte nurodyto tikslo įgyvendinimo;</p> <p>15.2. Projektas turi atitikti Energijos vartojimo efektyvumo veiksmų plano nuostatas. ~~septintame skirsnyje „Katilų keitimas namų ūkiuose“ numatyta priemonę ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2018 m. sausio 26 d. įsakymo Nr. D1-66 „Dėl biudžetinės įstaigos Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondo reorganizavimo“ 1 punktą.~~ Laikoma, kad projektas atitinka šį kriterijų, jeigu projektas, projekto veiklos ir projekto vykdytojas atitinka Energijos vartojimo efektyvumo veiksmų plano III skyriaus septintame skirsnyje numatyta priemonę ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2018 m. sausio 26 d. įsakymo Nr. D1-66 „Dėl biudžetinės įstaigos Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondo reorganizavimo“ 1 punktą ~~numatyta projekto vykdytoją.~~</p>
4.	<p>Vadovaujantis PFSA pavyzdinės formos 44 punktu siūlome nedetalizuoti 7 kategorijos išlaidų, o įrašyti nuorodą į Projektų taisyklių 10 priedą: „Projektui taikoma fiksuotoji projekto išlaidų norma netiesioginėms išlaidoms skaičiuojama vadovaujantis Projektų taisyklių 10 priedu“.</p>	<p>Atsižvelgta.</p> <p>29 punkto „1 lentelė. Tinkamų arba netinkamų finansuoti išlaidų kategorijos“ 7 punktas išdėstytas atitinkamai:</p> <p>„7. „Netiesioginės išlaidos ir kitos išlaidos pagal fiksuotąją projekto išlaidų normą“. ~~Tinkamos finansuoti yra investicinio projekto parengimo, galutinių naudos gavėjų registracijos formų administravimo informacinės sistemos sukūrimo, šiai sistemai palaikyti būtinos programinės įrangos ir serverių nuomos, patalpų nuomos ir išlaikymo, kanceliarinių prekių, rašomojo popieriaus, komunalinių ir ryšių paslaugų, kompiuterinės ir biuro technikos įsigijimo bei jos aptarnavimo paslaugų, transporto priemonių nuomos, ir išlaikymo, Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko išrašų, projektą administruojančių darbuotojų darbo užmokesčio ir socialinio draudimo, informavimo apie įgyvendinamą projektą išlaidos spaudoje, informacinių renginių įgyvendinimo išlaidos, informacinių leidinių, bukletų, plakatų spausdinimo bei platinimo išlaidos.~~ Projektui taikoma fiksuotoji projekto išlaidų norma netiesioginėms išlaidoms skaičiuojama vadovaujantis Projektų taisyklių 10 priedu.</p>
5.	<p>Katilų keitimo namų ūkiuose išlaidų fiksuotojo įkainio nustatymo tyrimas suderintas su Metodinės pagalbos centru, tačiau dar nepatvirtintas, taip pat nėra apsispręsta dėl fiksuotų įkainių nustatymo/taikymo projekto vykdytojo darbo užmokesčiui.</p>	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Katilų keitimo namų ūkiuose išlaidų fiksuotojo įkainio nustatymo tyrimas patvirtintas 2019 m. sausio 4 d. ir patalpintas www.esinvesticijos.lt. 2018-12-20 posėdžio pas Energetikos ministerijos kanclerį tarp Energetikos ministerijos ir APVA metu</p>

		nuspręsta netaikyti fiksuotojo įkainio projekto vykdytojo darbo užmokesčiui.
6.	<p>Nauji fiksuoti dydžiai kol kas nėra patvirtinti ar nustatyti. PFSA 34 punkte nurodyta „Fiksuotieji įkainiai nustatyti vadovaujantis Katilų keitimo namų ūkiuose išlaidų fiksuotojo įkainio nustatymo tyrimo ataskaita, kuri skelbiama ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt“. Nuoroda į šią svetainę nėra konkreči, tik bendro pobūdžio. Prašome užtikrinti, kad Katilų keitimo namų ūkiuose išlaidų fiksuotojo įkainio nustatymo tyrimas, įskaitant ir projekto vykdytojo darbo užmokesčiui fiksuotą įkainį, jei jis bus taikomas, būtų patvirtinti prieš patvirtinant PFSA.</p>	<p>Atsižvelgta. Katilų keitimo namų ūkiuose išlaidų fiksuotojo įkainio nustatymo tyrimas patvirtintas 2019 m. sausio 4 d. ir patalpintas www.esinvesticijos.lt. 2018-12-20 posėdžio pas Energetikos ministerijos kanclerį tarp Energetikos ministerijos ir APVA metu nuspręsta netaikyti fiksuotojo įkainio projekto vykdytojo darbo užmokesčiui, atitinkamai patikslinti Aprašo punktai, susiję su šiuo spendimu. 29 punkto „1 lentelė. Tinkamų arba netinkamų finansuoti išlaidų kategorijos“ 5 punktas išdėstytas atitinkamai: „5. „Projekto vykdymas“. Tinkamos finansuoti yra Registracijos formų administravimo informacinės sistemos išlaidos, kurioms gali būti skiriama ne daugiau kaip 95000,00 eurų iri Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko išrašų išlaidos, kurioms gali būti skiriama ne daugiau kaip 15000,00 eurų. ~~projekto vykdytojo darbo užmokesčio išlaidos už laiką dirbtą vykdant projektą.~~“ 32 punktas naikinamas: „32. Aprašo 28 punkto 1 lentelės 5-7 punkte nurodytos išlaidos yra patiriamos projekto vykdytojo.“ 33 punktas išdėstytas atitinkamai: „33. Įgyvendinant projekto veiklas patirtos efektyvesnių šildymo technologijų įsigijimo išlaidos, nurodytos Aprašo 29 punkto 1 lentelės 4 punkte, apmokamos taikant Katilų keitimo namų ūkiuose fiksuotuosius įkainius (50 proc. Katilų keitimo namų ūkiuose fiksuotojo įkainio). ~~Projekto vykdytojo darbo užmokesčio išlaidos, nurodytos Aprašo 1 lentelės 5 punkte apmokamos taikant personalo išlaidų fiksuotuosius įkainius.~~ Fiksuotieji įkainiai nustatyti vadovaujantis Katilų keitimo namų ūkiuose išlaidų fiksuotojo įkainio nustatymo tyrimo ataskaita, kuri skelbiama ES struktūrinių fondų svetainėje http://www.esinvesticijos.lt/lt/dokumentai/katilu-keitimo-namu-ukiuose-islaidu-fiksuotojo-ikainio-nustatymo-tyrimas “ 34 punktas išdėstytas atitinkamai: „34. Išlaidos, apmokamos taikant Aprašo ~~28~~ 29 punkto 1 lentelės 4 ir 5 punktuose nurodytus fiksuotuosius įkainius ir Aprašo ~~28~~ 29 punkto 1 lentelės 7 punkte nurodytą fiksuotąją normą, turi atitikti šias</p>

		<p>nuostatas:“ 34 punkto 4 papunktis išdėstytas atitinkamai: „34.4. Dokumentai, kuriuos reikia pateikti, įrodant pagal fiksuotuosius įkainius apmokamų rezultatų pasiekimą turi būti pateikiama : 34.4.1. efektyvesnių šildymo technologijų išlaidos įrodomos Pažyma dėl Katilų keitimo namų ūkiuose, taikant fiksuotuosius įkainius; Pažymos forma pateikiama Aprašo 3 priede.; 34.4.2. projekto vykdytojo darbo užmokesčio išlaidos projekto vykdymui įrodomos Pažyma dėl darbo užmokesčio apskaičiavimo, taikant fiksuotuosius įkainius. Pažymos forma pateikiama 3 priede.“</p>
7.	<p>Prašome patikslinti Projekto tinkamumo finansuoti vertinimo lentelės 1.2, 1.3, 2.1, 3.1, 4.1.1, 4.1.2, 4.1.3, 4.5, 5.4, 6.1, 7.2 papunkčius pagal el. p. pateiktas redakcinio pobūdžio pastabas.</p>	<p>Atsižvelgta. 1 priedo 1.2 papunktis išdėstytas atitinkamai: „1.2. Projekto tikslai, uždaviniai ir veiklos atitinka bent vieną iš projektų finansavimo sąlygų apraše nurodytų veiklų.“ Projekto tikslai, uždaviniai ir veiklos turi atitikti ~~bent vieną iš veiklų,~~ nurodytą veiksmų programos 4 prioriteto „Energijos efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas“ 04.3.2-LVPA-V-111 priemonės „Katilų keitimas namų ūkiuose“ projektų finansavimo sąlygų aprašo Nr. 1 šio Projektų finansavimo sąlygų apraše (toliau – Aprašas) 10 punkte. <i>Informacijos šaltinis: paraiška.</i>“ 1 priedo 1.3 papunktis išdėstytas atitinkamai: „1.3. Projektas atitinka kitus su projekto veiklomis susijusius projektų finansavimo sąlygų apraše nustatytus reikalavimus.“ Projektas turi atitikti kitus su projekto veiklomis susijusius Aprašo 18, 19, 20 punktuose nustatytus reikalavimus. <i>Informacijos šaltinis:– paraiška.</i>“ 1 priedo 2.1 papunktis išdėstytas atitinkamai: „2.1. Projektas atitinka strateginio planavimo dokumentų nuostatas.“ Projektas turi atitikti ~~nacionalinį~~ strateginio planavimo dokumentus, nurodytus šio Aprašo 15-~~1~~ papunktyje. <i>Informacijos šaltinis: paraiška.</i>“ 1 priedo 3.1 papunktis išdėstytas atitinkamai: „3.1. Projektu prisidedama prie bent vieno projektų finansavimo sąlygų apraše nustatyto veiksmų programos ir (arba) ministerijos priemonių įgyvendinimo plane nurodyto nacionalinio produkto ir (arba) rezultato rodiklio pasiekimo.“ Projektas turi siekti ~~visų~~</p>

stebėsenos rodiklių, nurodytų šio Aprašo 210 punkte. *Informacijos šaltinis: paraiška.*“

1 priedo 4.1.1 papunktis išdėstytas atitinkamai:

„4.1.1. aplinkosaugos srityje (aplinkos kokybė ir gamtos išteklių, kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės apsauga, klimato kaita, aplinkos apsauga ir kt.);“ ~~Netaikoma.~~ *Informacijos šaltinis: paraiška.*“

1 priedo 4.1.2 papunktis išdėstytas atitinkamai:

„4.1.2. socialinėje srityje (užimtumas, skurdas ir socialinė atskirtis, visuomenės sveikata, švietimas ir mokslas, kultūros savitumo išsaugojimas, tausojantis vartojimas).“ ~~Netaikoma.~~ *Informacijos šaltinis: paraiška.*“

1 priedo 4.1.3 papunktis išdėstytas atitinkamai:

„4.1.3. ekonomikos srityje (darnus pagrindinių ūkio šakų ir regionų vystymas).“ ~~Netaikoma.~~ *Informacijos šaltinis: paraiška.*“

1 priedo 4.5.3 papunktis išdėstytas atitinkamai:

„4.5.3. projekto finansavimas nereiškia neteisėtos valstybės pagalbos ar de minimis pagalbos suteikimo.“ **Projektas turi atitikti Aprašo 26 punktą. Pildomas patikros lapas dėl valstybės pagalbos ir „de minimis“ pagalbos buvimo ar nebuvimo, kurio forma skelbiama svetainėje www.esinvesticijos.lt.** *Informacijos šaltinis: paraiška*“

1 priedo 4.5.7 papunktis išdėstytas atitinkamai:

„5.4.7. paraiškos vertinimo metu pareiškėjas ir partneris(-iai) Juridinių asmenų registrai yra pateikę metinių finansinių ataskaitų rinkinius, taip pat metinių konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinius, kaip nustatyta Juridinių asmenų registro nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. lapkričio 12 d. nutarimu Nr. 1407 „Dėl Juridinių asmenų registro nuostatų patvirtinimo“. *Informacijos šaltiniai: paraiška ir VĮ Registrų centro Juridinių asmenų registro duomenys.*“

1 priedo 6.1 papunktis išdėstytas atitinkamai:

„6.1. Pareiškėjo ir (ar) partnerio(-ių) įnašas atitinka projektų finansavimo sąlygų apraše nustatytus reikalavimus ir yra užtikrintas jo finansavimas.“ ~~Didžiausia galima projekto finansuojamoji dalis sudaro 100 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų Pareiškėjas savo iniciatyva ir savo ir (arba) kitų šaltinių lėšomis gali prisidėti prie projekto įgyvendinimo. Informacijos šaltinis: paraiška ir kartu su paraiška pateikti finansavimo šaltinius patvirtinantys dokumentai.~~

		<p>Netaikoma. 1 priedo 7.2 papunktis išdėstyta atitinkamai: „7.2. Projekto įgyvendinimo alternatyvos pasirinkimas pagrįstas sąnaudų efektyvumo rodikliu.“ Jei ši bendrojo reikalavimo vertinimo aspektą vertina ne įgyvendinančioji institucija, pildydama tinkamumo finansuoti vertinimo lentelę, ji perkelia ministerijos ar Regioninės plėtros departamento atlikto projektinio pasiūlymo vertinimo išvadą ir skiltyje „Komentarai“ nurodo šios išvados pavadinimą ir datą. Netaikoma.“</p>
8.	Siekiant užtikrinti projektų veiklų atitikimą PIP, prašome Aprašo 25 p. pradžioje įterpti „nepažeidžiant Aprašo 10 p. nuostatų dėl tinkamų finansuoti veiklų“.	<p>Atsižvelgta. 25 punktas išdėstyta atitinkamai: „254. Nepažeidžiant Aprašo 10 punkto nuostatų dėl tinkamos finansuoti veiklos, pProjektu turi būti prisidedama prie darnaus vystymosi principo įgyvendinimo aplinkosaugos ir ekonomikos srityse, t. y. įgyvendinant projekto veiklas turi būti prisidedama prie Nacionalinės darnaus vystymosi strategijoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. rugsėjo 11 d. nutarimu Nr. 1160 „Dėl Nacionalinės darnaus vystymosi strategijos patvirtinimo ir įgyvendinimo“, aprašytų ilgalaikių ir trumpalaikių energetikos tikslų, jų uždavinių įgyvendinimo.“</p>
9.	Prašome patikslinti Aprašo 3, 4.5, 4.9, 29, 37, 40, 60 punktus, papildyti 17 punktu ir atsisakyti 33 punkto, ir 47.4 papunkčio.	<p>Atsižvelgta. 3 punktas išdėstyta atitinkamai: 3. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Aprašo 2 punkte nurodytuose teisės aktuose, Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 528 „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą“, ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. spalio 3 d. nutarimu Nr. 1090 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“. 4.5 papunktis išdėstyta atitinkamai: „4.5. Galutinis naudės gavėjas Fizinis asmuo – suprantamas kaip fizinis asmuo, Lietuvos Respublikoje nuosavybės teise valdantis gyvenamosios paskirties (vieno arba dviejų butų) pastatą arba sodų</p>

paskirties pastatą (sodo namą), kurio statyba teisės aktų nustatyta tvarka yra užbaigta ir pastatas yra įregistruotas VĮ Registrų centro Nekilnojamojo turto registre ne mažiau kaip 5 metus nuo kvietimo teikti Registracijos formas dienos.

4.9 papunktis išdėstytas atitinkamai:

„4.9. Neefektyviai biomasę naudojantis katilas – ~~katilas, kuris šilumos gamybos įrenginys, tiekiantis šilumą į vandens pagrindu veikiančią šildymo sistemą, kad vienoje arba keliose uždaroje erdvėse būtų pasiektas ir išlaikomas reikiamas patalpos temperatūros lygis;~~ sumontuotas gyvenamosios paskirties (vieno arba dviejų butų) pastate arba sodų paskirties pastate (sodo name), kurio statyba yra užbaigta statybos užbaigimo teisės aktų nustatyta tvarka ir pastatas yra įregistruotas VĮ Registrų centro Nekilnojamojo turto registre ne mažiau kaip 5 metus. ~~Krosnys, krosnelės ir židiniai šiai sąvokai nepriskiriami.~~“

17 punktas išdėstytas atitinkamai:

„17. Fizinių asmenų atranka vykdoma vadovaujantis specialiuoju projektų atrankos kriterijumi „Aplinkos oro užterštumo mažinimas“ ir prioritetiniais projektų atrankos kriterijais, nurodytais Aprašo 2 priede. Už atitiktą prioritetiniams projektų atrankos kriterijams projektams skiriami balai (maksimalus galimas balų skaičius pagal kiekvieną kriterijų nurodytas Aprašo 2 priede). Minimali privaloma surinkti balų suma nenustatoma.“

29 punktas išdėstytas atitinkamai:

„29. Pagal Aprašą tinkamų arba netinkamų finansuoti išlaidų kategorijos nurodytos 1 lentelėje.

Pastaba: Paraiškos formos projekto biudžeto lentelė pildoma vadovaujantis instrukcija Projekto biudžeto formos pildymas, pateikta Rekomendacijose dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams.“

29 punkto „1 lentelė. Tinkamų arba netinkamų finansuoti išlaidų kategorijos“ 5 punktas išdėstytas atitinkamai:

„5. „Projekto vykdymas“. Tinkamos finansuoti yra **Registracijos formų administravimo informacinės sistemos išlaidos, kurioms gali būti skiriama ne daugiau nei 95000,00 eurų bei Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko išrašų išlaidos, kurioms gali būti skiriama ne daugiau nei 15000,00 eurų.** ~~projekto vykdytojo darbo užmokesčio išlaidos už laiką dirbant~~

projekta.“,
29 punkto „1 lentelė. Tinkamų arba netinkamų finansuoti išlaidų kategorijos“ 7 punktas išdėstyti atitinkamai:
„7. „Netiesioginės išlaidos ir kitos išlaidos pagal fiksuotąją projekto išlaidų normą“. Tinkamos finansuoti yra investicinio projekto parengimo, galutinių naudos gavėjų registracijos formų administravimo informacinės sistemos sukūrimo, šiai sistemai palaikyti būtinos programinės įrangos ir serverių nuomos, patalpų nuomos ir išlaikymo, kanceliarinių prekių, rašomojo popieriaus, komunalinių ir ryšių paslaugų, kompiuterinės ir biuro technikos įsigijimo bei jos aptarnavimo paslaugų, transporto priemonių nuomos, ir išlaikymo, Nekilnojamojo turto registre centrinio duomenų banko išrašų, projektą administruojančių darbuotojų darbo užmokesčio ir socialinio draudimo, informavimo apie įgyvendinamą projektą išlaidos spaudoje, informacinių renginių įgyvendinimo išlaidos, informacinių leidinių, bukletų, plakatų spausdinimo bei platinimo išlaidos. **Projektui taikoma fiksuotoji projekto išlaidų norma netiesioginėms išlaidoms skaičiuojama vadovaujantis Projektų taisyklių 10 priedu.**“
33 punktas neteko galios:
„33. Aprašo 28 punkto 1 lentelės 5-7 punkte nurodytos išlaidos yra patiriamos projekto vykdytojo.“
36 punktas išdėstyti atitinkamai:
„36. Aprašo 28 29 punkto 1 lentelės 7 punkte nurodytoms išlaidoms taikoma fiksuotoji norma pagal Projektų taisyklių 10 priedo 4 punktą ir gali būti apmokama supaprastintai.“
39.2 papunktis išdėstyti atitinkamai:
„39.2. patvirtinto darbo procedūrų aprašo, kuriame būtų numatyta galutinių naudos gavėjų **Fizinių asmenų** atrankos tvarka, vadovaujantis Stebėsenos komiteto posėdžių protokolinais sprendimais patvirtintais projektų atrankos kriterijais (taikomais namų ūkiams, gausiantiems finansavimą, atrinkti), galutinių naudos gavėjų **Fizinių asmenų** patirtų išlaidų už efektyvesnes šildymo **technologijas** deklaravimo projekto vykdytojui tvarka, šių išlaidų vertinimo bei pripažinimo tinkamomis finansuoti tvarka, išlaidų deklaravimo Įgyvendinančiajai institucijai tvarka, kopiją.“
46.4 papunktis neteko galios:
„46.4. pareiškėjo gebėjimus administruoti projektą įrodančius dokumentus (projekto vadovo, finansininko gyvenimo aprašymai);“

		<p>59 punktas išdėstytas atitinkamai:</p> <p>„59. Ministerijai priėmus sprendimą dėl projekto finansavimo, įgyvendinančioji institucija Projektų taisyklių 18 skirsnyje nustatyta tvarka pagal Projektų taisyklių 4 priede nustatytą formą parengia, pateikia pareiškėjui projekto sutarties projektą ir nurodo pasiūlymo pasirašyti projekto sutartį galiojimo terminą ~~„kuris negali būti trumpesnis nei 14 dienų“~~. Pareiškėjui per įgyvendinančiosios institucijos nustatytą pasiūlymo galiojimo terminą nepasirašius projekto sutarties, pasiūlymas pasirašyti projekto sutartį netenka galios. Pareiškėjas turi teisę kreiptis į įgyvendinančiąją instituciją su prašymu dėl objektyvių priežasčių, nepriklausančių nuo pareiškėjo, pakeisti projekto sutarties pasirašymo terminą.“</p>
10.	<p>Atsižvelgiant į priemonės specifiką ir siekiant, kad finansavimo sąlygos būtų lengviau suprantamos fiziniams asmenims bei mažinant administracinę naštą, prašome Apraše ir jo 2 priede suvienodinti, patikslinti naudojamas sąvokas, neįvesti naujų sąvokų, papildyti šiuos dokumentus reikalingomis ir naudingomis nuorodomis ir kt. (detalesni pastebėjimai pateikti Apraše komentarų forma).</p>	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Atsižvelgta į pastebėjimus, kurie pateikti komentarų forma. Apraše ir prieduose Galutinio naudos gavėjo sąvoka pakeista į sąvoką „Fizinis asmuo“.</p> <p>2 priedo 12 punktas išdėstytas atitinkamai:</p> <p>„12. ~~Projekto vykdytojas~~ Aplinkos projektų valdymo agentūra, pagal suderintąsi su ministerija ~~k~~kvietimų fiziniams asmenims planą, kvietimų teikti Registracijos formas trukmę ir kvietimui numatytų lėšų sumą, skelbia ~~k~~kvietimą fiziniams asmenims ~~per 60 dienų~~ teikti Registracijos formas. (Tipinė forma tvirtinama Projekto vykdytojo darbo procedūrų apraše). Informacija apie kKvietimus skelbiama interneto svetainėse www.apva.lt ir http://enmin.lrv.lt/. Aplinkos projektų valdymo agentūra, skelbs ne mažiau kaip tris kvietimus fiziniams asmenims teikti Registracijos formas, ir, suderinusi su ministerija, turės teisę padidinti kvietimui numatytų lėšų sumą.“</p>
<p>VšĮ Lietuvos verslo paramos agentūra (toliau – LVPA) 2018 m. gruodžio 5 d. raštas Nr. R4-5515</p>		
11.	<p>Aprašo 2 priedo 2 punkte nurodyta, kad išlaidos yra tinkamos finansuoti nuo Registracijos formos registravimo dienos, tačiau nesant (nežinant) šios formos registravimo tvarkos neaišku, kaip (per kiek laiko, kur tai atsispindės) minėtos formos bus registruojamos, ir kaip tai bus galima patikrinti. Todėl rekomenduojame arba aiškiai numatyti formos Registracijos tvarką arba išlaidų tinkamumo pradžią sieti su kita data, pavyzdžiui, konkrečia data arba kvietimo paskelbimo diena.</p>	<p>Atsižvelgta.</p> <p>2 priedo 24 punktas išdėstytas atitinkamai:</p> <p>„24. Išlaidos yra tinkamos finansuoti, kai jos patirtos ~~ir pilnai apmokėtos Galutinio naudos gavėjo~~ Fizinio asmens (t. y. Tvarkos 7 punkte nurodytos įrangos įsigijimo išlaidas pagrindžiantys dokumentai išrašomi Registracijos formoje nurodytam arba įgaliotam asmeniui) arba Registracijos formoje nurodyto pastato bendraturčio nuo einamųjų metų, kai paskelbtas kvietimas teikti Registracijos formas sausio 1 dienos Registracijos formos registravimo dienos.“</p>

12.	Siūlome apvarstyti galimybę įpareigoti galutinius naudos gavėjus apdrausti ilgalaikį materialųjį turtą, kuris įsigytas ar sukurtas iš projektui skirtu finansavimo lėšų. Draudiminio įvykio atveju galutinius naudos gavėjus siūlome įpareigoti atkurti prarastą turtą. Priešingu atveju kyla rizika, kad turtas bus prarastas (pavogtas, sugadintas ar pan.) ir nebus užtikrintas investicijų tęstinumas.	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Nutarta Apraše nereikalauti ilgalaikio materialaus turto draudimo. 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų administravimo darbo grupės, sudarytos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2013 m. liepos 11 d. įsakymu Nr. 1K-243 „Dėl darbo grupės sudarymo“ 2018 m. balandžio 10 d. posėdžio protokolu Nr. 1 (40) patvirtinto „PFSA rengimo, derinimo ir tvirtinimo proceso“ priedo Pavyzdinės Projektų finansavimo sąlygų aprašo formos 82 p. nurodyta, kad šis punktas taikomas, jei iš projekto lėšų leidžiama įsigyti ar sukurti ilgalaikį materialųjį turtą, skirtą projekto veikloms įgyvendinti. Ministerija gali suformuluoti ir kitokį reikalavimą siekdama, kad investicijų lėšomis įsigytas turtas būtų tinkamai išlaikytas projekto įgyvendinimo metu ir (arba) projektui pasibaigus. Punkto formuluotėje taip pat nurodyta „Projekto vykdytojas turi apdrausti projekto įgyvendinimui skirtą ilgalaikį materialųjį turtą, kuris įsigytas ar sukurtas iš projektui skirtu finansavimo lėšų <...>“, kadangi fizinis asmuo nėra Projekto vykdytojas, nėra tikslinga įpareigoti fizinius asmenis apdrausti ilgalaikį materialųjį turtą taip jiems padidinant finansinę naštą.</p>
13.	Atkreipiame dėmesį, kad Stebėsenos rodiklis R.S.319 – „Energijos suvartojimas namų ūkiuose (neprijungtuose prie centralizuotų šilumos tinklų)“ yra įvedamojo tipo. Jei stebėsenos rodiklis yra įvedamojo tipo, jis negali būti nurodomas PFSA.	<p>Atsižvelgta.</p> <p>21 punktas išdėstytas atitinkamai: „201. Projektu turi būti siekiama visų iš toliau išvardytų priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklių: 20.1. P.S.317 – „Namų ūkiai, kuriuose padidintas atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo efektyvumas“; 20.2. R.S.319 – „Energijos suvartojimas namų ūkiuose (neprijungtuose prie centralizuotų šilumos tinklų)“. 22 punktas išdėstytas atitinkamai: „22. Aprašo 21 punkte nurodytų priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklių skaičiavimui taikomas Veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašas. Visų priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašas skelbiamas ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt.“</p>
LVPA 2019 m. sausio 4 d. elektroniniu paštu pateikta pastaba		
14.	Aprašo 3 priedo 2 punkto pavadinimas „Informacija apie darbo užmokestį, apskaičiuotą taikant fiksuotuosius įkainius“ nesutampa su jame nurodytu turiniu t. y. galutiniam naudos gavėjui išmokėtu finansavimu. Atsižvelgiant į tai, kad pakoreguotas Aprašo 29 punktas	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Aprašo 3 priedo 2 punkto pavadinimas atitinkamai: „2. Informacija apie darbo užmokestį, apskaičiuotą katilų keitimą namų ūkiuose, taikant fiksuotuosius įkainius“</p>

	iš 5 išlaidų kategorijos išbraukiant projekto vykdytojo darbo užmokestį, rekomenduojame Aprašo 3 priedo 2 punkto pavadinimą suvienodinti su jame pateiktu turiniu.	
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos aplinkos projektų valdymo agentūros (toliau – APVA) 2018-11-29 elektroniniu paštu pateiktos pastabos		
15.	Siūlome apsvarstyti galimybę patikslinti ir praplėsti Aprašo „Katilų keitimas namų ūkiuose“ 4.9 p. apibrėžimą suteikiant galimybę galutiniams naudos gavėjams pakeisti ir senas krosnis, kurios yra taršios bei biomasę naudoja itin neefektyviai ir atsisakyti arba patikslinti Aprašo 2 priedo 35.3 p. nurodytų dokumentų teikimą.	Atsižvelgta iš dalies. 4.9 p. patikslintas atsižvelgiant į 2015 m. balandžio 28 d. Komisijos reglamento (ES) 2015/1189 kietojo kuro katilo apibrėžimą.: „4.9. Neefektyviai biomasę naudojantis katilas – ~~katilas, kuris~~ šilumos gamybos įrenginys, tiekiantis šilumą į vandens pagrindu veikiančią šildymo sistemą, kad vienoje arba keliose uždarse erdvėse būtų pasiektas ir išlaikomas reikiamas patalpos temperatūros lygis; sumontuotas gyvenamosios paskirties (vieno arba dviejų butų) pastate arba sodų paskirties pastate (sodo name), kurio statyba yra užbaigta statybos užbaigimo teisės aktų nustatyta tvarka ir pastatas yra įregistruotas VĮ Registrų centro Nekilnojamojo turto registre ne mažiau kaip 5 metus. ~~Krosnys, krosnelės ir židiniai šiai sąvokai nepriskiriami.~~ “
16.	R.S.319 rodikliui „Energijos suvartojimas namų ūkiuose (neprijungtuose prie centralizuotų šilumos tinklų)“ Apraše nurodyta metodika nebegalioja. Dabar naudojama „Kuro ir energijos metinio statistinio tyrimo metodika“ (2017-10-25 DĮ-222). Siūlome inicijuoti pakeitimą rodiklių aprašui.	Atsižvelgta. Rengiamas pakeitimas.
17.	Aprašo 2 priedo 4 p. išdėstyti taip: „Galutinisė naudosejė gavėjeas ne ilgiau kaip per 9 mėn. nuo kvietimo teikti registracijos formas dienos turi pasikeisti neefektyviai biomasę naudojančią katilą į Tvarkos 7 p. nurodytą įrangą ir pateikti projekto vykdytojui (Lietuvos Respublikos Aplinkos projektų valdymo agentūrai) Išlaidų kompensavimo prašymą su pagrindžiančiais dokumentais teikiamos pagal Aprašą projekto veiklos įgyvendinimo trukmė turi būti ne ilgesnė kaip 6 mėnesiai nuo pranešimo apie skirtą finansavimą dienos. Gavus projekto vykdytojo (Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūra) raštišką pritarimą, įgyvendinimo trukmė gali būti pratęsta.“	Atsižvelgta. 2 priedo 4 p. išdėstytas atitinkamai: „4. Galutinio naudosejė Fizinis asmuo turi pakeisti neefektyviai biomasę naudojančią katilą į Tvarkos 7 punkte nurodytą įrangą ir pateikti projekto vykdytojui (Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūra (toliau – Aplinkos projektų valdymo agentūra)) Išlaidų kompensavimo prašymą ne vėliau kaip per 9 mėnesius nuo kvietimo teikti Registracijos formas pabaigos dienos teikiamos pagal Aprašą projekto veiklos įgyvendinimo trukmė turi būti ne ilgesnė kaip 6 mėnesiai nuo pranešimo apie skirtą finansavimą dienos. Gavus projekto vykdytojo (Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūra) raštišką pritarimą, įgyvendinimo trukmė gali būti pratęsta.“

18.	Siūlome 6 punkto atsisakyti ir papildyti 24 p., kad tinkamos tik pilnai GNG apmokėtos išlaidos.	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Nutarta suvienodinti priemonės “Katilų keitimas namų ūkiuose” nuostatas su priemonės „Elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginių įrengimas namų ūkiuose“ nuostatomis, t. y įrangos įsigijimo lizingu atveju neriboti įrangos išsimokėjimo laikotarpio fiziniams asmenims.</p>
19.	2 priedo 7.2.1 ir 7.2.2 p. patikslinti. Neaišku ar SCOP turi būti daugiau ar lygu 3,5?	<p>Atsižvelgta.</p> <p>2 priedo 7.2.1 p. išdėstytas atitinkamai: „7.2.1. šilumos siurblius, kurių energijos šaltinis yra geoterminė energija, energijos šaltinio paskirstymo terpė vanduo (žemė-vanduo), o sezoninis naudingumo koeficientas (SCOP) ne mažesnis kaip 3,5;tenkina Komisijos sprendime 2013/114/ES (Komisijos sprendimas 2013 m. kovo 1 d., kuriuo nustatomos gairės, kaip valstybėms narėms pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/28/EB 5 straipsnį apskaičiuoti skirtingų technologijų šilumos siurbliais išgaunamos atsinaujinančių išteklių energijos dalį) (toliau – Gairės) nurodytus geoterminės energijos šilumos sezoninio naudingumo koeficientų reikalavimus;“</p> <p>2 priedo 7.2.2 p. išdėstytas atitinkamai: „7.2.2. šilumos siurblius, kurių energijos šaltinis yra hidroterminė energija, energijos šaltinio paskirstymo terpė vanduo (vanduo-vanduo), o sezoninis naudingumo koeficientas (SCOP) ne mažesnis kaip 3,5;tenkina Komisijos sprendime 2013/114/ES (Komisijos sprendimas 2013 m. kovo 1 d., kuriuo nustatomos gairės, kaip valstybėms narėms pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/28/EB 5 straipsnį apskaičiuoti skirtingų technologijų šilumos siurbliais išgaunamos atsinaujinančių išteklių energijos dalį) nurodytus hidroterminės šilumos sezoninio naudingumo koeficientų reikalavimus;“</p>
20.	Siūlome patikslinti 17 p. „Registracijos formos teikiamos per Aplinkos projektų valdymo informacinę sistemą (toliau – APV IS). Gali būti nustatyti kiti Registracijos formų pateikimo būdai ir tvarka nustatyta Projekto vykdytojo patvirtintame darbo procedūrų apraše, jei APV IS funkcinės galimybės.“ Tai būtų pagrindas APV IS įteisinimui.	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>2 priedo 17 p. išdėstytas atitinkamai: „17. Registracijos forma gali būti teikiama Aplinkos projektų valdymo agentūrai informacinės sistemos pagalba ir kitais būdais. Registracijos formų teikimo būdai ir tvarka nustatyti Aplinkos projektų valdymo agentūros patvirtintame darbo procedūrų apraše ir paskelbiami Kvietime.Registracijos formos teikimo būdai ir tvarka nustatyta Projekto vykdytojo patvirtintame darbo procedūrų apraše.“</p>

21.	<p>Kokiu būdu turėtų būti patikrinami 2 priedo 2 p. reikalavimai, jeigu seno katilo nuotraukos/dokumentų prašome tik su išlaidų kompensavimo prašymu 35.2 p. Arba siūlome nustatyti, kad GNG su Registracijos forma teiktų „senų“ katilų nuotraukas, ne su kompensacijos prašymu.</p>	<p>Atsižvelgta. 2 priedo 14 p. išdėstytas atitinkamai: 14. ~~Galutinis naudos gavėjas~~ Fizinis asmuo pildo Registracijos formą, kurioje turi deklaruoti, ~~kadar: 14.1. nevykdo ūkinės veiklos Tvarkos 1 punkte nurodytame pastate; 14.2. eksploatuoja neefektyviai biomasę naudojančią katilą,~~ bei nurodyti naudojamo biokuro rūšį bei, kartu su Registracijos forma pateikti neefektyviai biomasę naudojančio katilo nuotrauką. 2 priedo 35.2 p. neteko galios: „35.2. dokumentus arba dokumentų kopijas patvirtinančias, kad ~~pareiškėjas eksploatavo neefektyviai biomasę naudojančią katilą (katilo pasas, nuotrauka ir/ar kiti dokumentai);“~~“</p>
22.	<p>Prašome informuoti Projekto vykdytoją kokiais vienetais naudingumo koeficientas turėtų būti naudojamas $PK_p = \frac{RK_K}{\dot{S} \times N_K} \times PKK$ formulėje. Biomasės katilams naudingumas techniniuose pasuose nurodomas procentais (pvz., 90,3 proc, t. y. koeficientas $N_K=0,903$?). Šilumos siurbliams naudojamas (pvz., 3,5), ar jų vertės ir yra naudingumo koeficientas, t.y. $N_K = SCOP$? Fiksuotojo įkainio ataskaitoje nurodyta, kad „ne visi tiekėjai techniniuose produkcijos pasuose ir aprašymuose nurodo SCOP“. Duomenų analizėje FĮ ataskaitos rengėjai nurodo COP arba SCOP. Prašome informuoti kokį naudingumo koeficientą naudoti šilumos siurbliams tuo atveju, kai katilo techniniame pase nėra nurodytas SCOP.</p>	<p>Neatsižvelgta. Koeficientai paprastai mato vieneto neturi, todėl jis ir nenurodytas mūsų dokumentacijoje (jei pvz. 95 % tai reiškia koeficientas 0,95, jei 3,5 tai ir yra 3,5). Kai nėra nurodyto SCOP, naudoti COP.</p>
23.	<p>Siūlome 2 priedo 20 p. išdėstyti taip: „20. Projekto vykdytojas, ne vėliau kaip per 30 dienų pasibaigus kvietimui, įvertinęs pateiktas Registracijos formas, sudaro ir patvirtina teigiamai įvertintų Registracijos formų sąrašą, kuriame Registracijos formos išdėstomos pagal bendrą (suminį) suteiktų balų skaičių (nuo didžiausio iki mažiausio), taip pat nurodant pagal kiekvieną prioritetinį projektų atrankos kriterijų Registracijos formai suteiktą balų skaičių bei nurodant ~~tinkamą finansuoti išlaidų sumą ir galimą~~ skirti projektui finansavimo lėšų dydį.“</p>	<p>Atsižvelgta. 2 priedo 20 p. išdėstytas atitinkamai: „20. Projekto vykdytojas Aplinkos projektų valdymo agentūra, ne vėliau kaip per 30 dienų pasibaigus kvietimui, įvertinęsi pateiktas Registracijos formas, sudaro ir patvirtina teigiamai įvertintų Registracijos formų sąrašą, kuriame Registracijos formos išdėstomos pagal bendrą (suminį) suteiktų balų skaičių (nuo didžiausio iki mažiausio), taip pat nurodant pagal kiekvieną prioritetinį projektų atrankos kriterijų Registracijos formai suteiktą balų skaičių bei nurodant ~~tinkamą finansuoti išlaidų sumą ir galimą~~ skirti projektui finansavimo lėšų dydį.“</p>
24.	<p>Reikia patikslinti 2 priedo 27 p., nes neaišku kam buvo išmokėtas finansavimas Ar pagal Klimato kaitos programą, ar NMA priemones?</p>	<p>Atsižvelgta. 2 priedo 27 p. išdėstytas atitinkamai:</p>

		„27. Jei finansavimas pagal Aprašą buvo išmokėtas, tą patį unikalų pastato numerį turinčiam pastatui (dvibučių pastatų atveju, tą patį unikalų pastato buto numerį turinčioms pastato patalpoms) finansavimas daugiau neskiriamas.“
25.	Siūlome sujungti 2 priedo 22 ir 23 p. nurodant, kad 50 proc. nuo ESfa fiksuoto įkainio.	Atsižvelgta iš dalies. 2 priedo 22 p. išdėstytas atitinkamai: „22. ~~Galutinio naudos gavėjo~~ Fizinio asmens tinkamos finansuoti išlaidos apskaičiuojamos Katilų keitimo namų ūkiuose fiksuotojo įkainio nustatymo tyrimo ataskaitoje 7 lentelėje (ataskaita skelbiama ES struktūrinių fondų svetainėje http://www.esinvesticijos.lt/lt/dokumentai/katilu-keitimo-namu-ukiuose-islaidu-fiksuotojo-ikainio-nustatymo-tyrimas) nustatyta 1 kW fiksuotąjį įkainį (Eur/kW) padauginus iš Registracijos formoje nurodyto planuojamo įrengti įrenginio galingumo (kW).“ 2 priedo 23 p. išdėstytas atitinkamai: „23. ~~Galutinio naudos gavėjo~~ Fizinio asmens projekto finansuojamoji dalis sudaro 50 proc. tinkamų finansuoti išlaidų, atskaičius Tvarkos 2 punkte nustatytą proporciją ūkinei veiklai naudojamam, verslo ar kitokiam komerciniam plotui. “
26.	Siūlome 2 priedo 31 p. išdėstyti taip: „31. ~~Įgyvendinės projekto veiklą, Pakeitęs neefektyviai biomase naudojančių katilą į Tvarkos 7 p. nurodytą įrangą, bet~~ ne vėliau kaip per 9 mėnesius nuo kvietimo teikti registracijos formas 30 dienas Galutinis naudos gavėjas projekto vykdytojui pateikia Išlaidų kompensavimo prašymą. “	Atsižvelgta. 2 priedo 30 p. išdėstytas atitinkamai: „30. ~~Pakeitęs neefektyviai biomase naudojančių katilą į Tvarkos 7 punkte nurodytą įrangą, bet~~ ne vėliau kaip per 9 mėnesius nuo kvietimo teikti Registracijos formas pabaigos dienos, Fizinis asmuo Aplinkos projektų valdymo agentūrai pateikia Įgyvendinės projekto veiklą, ne vėliau kaip per 30 dienų Galutinis naudos gavėjas projekto vykdytojui teikia Išlaidų kompensavimo prašymą. “
27.	2 priedo 35.2 p. dokumentus turėtų pateikti su Registracijos forma, nes pakeitus katilą seno katilo nuotraukos nebepadarysi. Taip pat susiję su vertinimu, kaip įvertinsim, kad keičia seną neefektyvų katilą?	Atsižvelgta. Žr. 21 pastabą
28.	Kokiu TA vadovaujantis ir kur nustatyti atliekų tvarkytojai. Reikėtų detalesnio/tikslesnio 2 priedo 35.3 p. aprašymo.	Atsižvelgta. 2 priedo 35.1 p. išdėstytas atitinkamai: „35.31. dokumentus, pagrindžiančius informaciją apie išmontuoto neefektyviai biomase naudojusio katilo atidavimą atliekų tvarkytojams, kopijas (pagal Netauriųjų metalų laužo ir atliekų apskaitos ir saugojimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2010 m. rugsėjo 6 d. įsakymu Nr. 4-

		678, 5 punktą išduotų pirkimo–pardavimo faktą patvirtinančio apskaitos dokumento kopija arba atliekų pridavimo į didelių gabaritų atliekų surinkimo aikšteles įrodančio dokumento kopija);“
29.	Prašysime kopijų (per sistemą), ne originalų. Originalas priklauso tam, kuriam jis išrašytas, t. y. savininkui. 2 priedo 35.4 p. patikslinti.	Atsižvelgta. 2 priedo 35.2 p. išdėstytas atitinkamai: „35.42. efektyvesnių šildymo technologijų, nurodytų Tvarcos 7 punkte, įsigijimą pagrindžiančių bei apmokėjimą įrodančių dokumentusų kopijos;“
30.	Prašome pakeisti 2 priedo 41 p. į 90 kalendorinių dienų, nes mokėjimus atlieka Nacionalinis bendrųjų funkcijų centras. Procedūrų apraše Projekto vykdytojas įsipareigo NBFC centrui mokėjimą pateikti per 60 dienų.	Neatsižvelgta. Mokėjimus fiziniams asmenims atliks projekto vykdytojas iš projekto sąskaitos, o ne NBFC.
APVA ir Energetikos ministerijos 2018 m. gruodžio 20 d. pasitarimo metu pateiktos pastabos		
31.	Netiesioginių išlaidų normos 4,11 proc. nepakanka visoms APVA projekto vykdymo išlaidoms padengti	Atsižvelgta. ESFA, kuri turėjo patikslinti fiksuotojo įkainio nustatymo studiją ir papildyti projekto vykdytojo darbo užmokesčio fiksuotuoju įkainiu, pateikė preliminarinius skaičiavimus bei nurodė: (1) gali būti labai sudėtinga nustatyti laiko normą, tenkančią vieno projekto administravimui, nes yra daug neapibrėžtumų. Neaišku kiek procentų patikrų atliks APVA, todėl niekaip negalėsime įvertinti, kokį procentą pritaikyti, siekiant sumažinti patikrai vietoje skiriamą valandų skaičių. Šį procentą greičiausiai APVA nusistatys savo vidinėje tvarkoje, tokiu atveju projektų įgyvendinimo eigoje jie galės lengvai keisti procentą, tarkime nuo 30 proc. iki 15 proc., o darbo užmokesčio fiksuotąjį įkainį gaus tokį patį. Todėl kyla permokėjimo rizika. (2) gali kilti įvairių diskusijų ir bus sudėtinga apskaičiuoti laiko normos dalį, skiriamą kitiems smulkiems darbams: kaip pavyzdžiui, konsultacijos namų ūkiams, jei tokios bus vykdomos. Atsižvelgiant į ESFA pastebėjimus, buvo pasiūlyta APVAi taikyti tik netiesioginių išlaidų normą (t. y. 4,11 proc.), APVA teikė išlaidų skaičiavimus, kuriems Energetikos ministerija teikė pastabas. Galutinis sprendimas buvo priimtas 2018-12-20 posėdžio pas Energetikos ministerijos kanclerį tarp Energetikos ministerijos ir APVA metu. Nuspręsta: (1) projekto vykdymo tiesioginės išlaidoms priskirti Registracijos formų administravimo informacinės sistemos (ne daugiau nei 95000,00 eurų) ir Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko išrašų (ne daugiau nei 15000,00 eurų)

		<p>išlaidas; (2) visos kitos išlaidos, išskyrus privalomąjį viešinimą, mokamos iš projekto netiesioginių išlaidų; (3) netaikyti fiksuotojo įkainio projekto vykdytojo darbo užmokesčiui.</p> <p>29 punkto „1 lentelė. Tinkamų arba netinkamų finansuoti išlaidų kategorijos“ 5, 7 punktai išdėstyti atitinkamai:</p> <p>„5. „Projekto vykdymas“. Tinkamos finansuoti yra Registracijos formų administravimo informacinės sistemos išlaidos, kurioms gali būti skiriama ne daugiau nei 95000,00 eurų bei Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko išrašų išlaidos, kurioms gali būti skiriama ne daugiau nei 15000,00 eurų. projekto vykdytojo darbo užmokesčio išlaidos už laiką dirbtą vykdant projektą.“,</p> <p>„7. „Netiesioginės išlaidos ir kitos išlaidos pagal fiksuotąją projekto išlaidų normą“. Tinkamos finansuoti yra investicinio projekto parengimo, galutinių naudos gavėjų registracijos formų administravimo informacinės sistemos sukūrimo, šiai sistemai palaikyti būtinos programinės įrangos ir serverių nuomos, patalpų nuomos ir išlaikymo, kanceliarinių prekių, rašomojo popieriaus, komunalinių ir ryšių paslaugų, kompiuterinės ir biuro technikos įsigijimo bei jos aptarnavimo paslaugų, transporto priemonių nuomos, ir išlaikymo, Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko išrašų, projektą administruojančių darbuotojų darbo užmokesčio ir socialinio draudimo, informavimo apie įgyvendinamą projektą išlaidos spaudoje, informacinių renginių įgyvendinimo išlaidos, informacinių leidinių, bukletų, plakatų spausdinimo bei platinimo išlaidos. Projektui taikoma fiksuotoji projekto išlaidų norma netiesioginėms išlaidoms skaičiuojama vadovaujantis Projektų taisyklių 10 priedu.“</p>
--	--	---

APVA 2019-01-16 elektroniniu paštu pateikta pastaba

	<p>Siūlome suvienodinti priemonės “Katilų keitimas namų ūkiuose” nuostatas su priemonės „Elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginių įrengimas namų ūkiuose“ nuostatomis, t.y siūlome įrangos įsigijimo lizingu atveju neriboti įrangos išsimokėjimo laikotarpio fiziniams asmenims ir prašyti nuosavybės teisę įrodančių dokumentų (pvz. įrangos priėmimo – perdavimo aktų).</p>	<p>Atsižvelgta.</p> <p>2 priedo 6 punktas išdėstytas atitinkamai:</p> <p>2 priedo 6 p. išdėstytas atitinkamai:</p> <p>„6. Galutinis naudos gavėjas Fizinis asmuo gali Tvarkos 7 punkte nurodytą įrangą įsigyti lizingu arba pirkti išsimokėtinai. ~~Lizingo sutarties arba pirkimo-pardavimo išsimokėtinai sutarties pabaigos data negali būti vėlesnė nei projekto veiklos įgyvendinimo pabaigos data~~ Iki Išlaidų kompensavimo prašymo pateikimo Aplinkos projektų valdymo agentūrai dienos 7 punkte nurodyta įranga</p>
--	--	---

		<p>nuosavybės teise turi priklausyti Fiziniam asmeniui. 2 priedo 24 punktas išdėstytas atitinkamai: „24. Išlaidos yra tinkamos finansuoti, kai jos patirtos ~~ir pilnai apmokėtos~~ Fizinio asmens (t. y. Tvarkos 7 punkte nurodytos įrangos įsigijimo išlaidas pagrindžiantys dokumentai išrašomi Registracijos formoje nurodytam arba įgaliotam asmeniui) arba Registracijos formoje nurodyto pastato bendraturčio nuo einamųjų metų, kai paskelbtas ~~K~~kvietimas teikti Registracijos formas sausio 1 dienos.“ 2 priedo 33.3 papunktis išdėstytas atitinkamai: „33.3. Fiziniam asmeniui yra žinoma, kad, jeigu pateiktas Išlaidų kompensavimo prašymas, išlaidas pagrindžiantys bei ~~apmokėjimą~~ Tvarkos 7 p. nurodytos įrangos nuosavybę įrodantys dokumentai yra melagingi, pateiktas Išlaidų kompensavimo prašymas nebus nagrinėjamas ir bus atmetas, o tuo atveju, jeigu buvo priimtas sprendimas teikti finansavimą, finansavimo teikimas bus nutrauktas, sumokėtos lėšos turės būti gražintos, taip pat, kad įstatymų nustatyta tvarka gali būti kreipiamasi į teismą dėl žalos atlyginimo;“ 2 priedo 35.2 papunktis išdėstytas atitinkamai: „35.2. efektyvesnių šildymo technologijų, nurodytų Tvarkos 7 punkte, įsigijimą pagrindžiančių bei perėmimo Fizinio asmens nuosavybėn (įrangos perdavimo – priėmimo aktas)~~apmokėjimą~~ įrodančių dokumentų kopijos;“</p>
Lietuvos pramoninkų konfederacijos 2019-01-08 elektroniniu paštu pateiktos pastabos		
32.	Atsižvelgdami į 2018-12-27 Energetikos ministerijos priemonės „Elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginių įrengimas namų ūkiuose“ pristatymo metu teiktus paaiškinimus, prašome finansavimo sąlygų aprašą patikslinti taip, kad būtų aiškiai perteikta žinia, jog tais atvejais, kai saulės elektrinės įdiegimo deklaracija /VEI pažyma, išduota iki registracijos formos pateikimo dienos, finansavimas pagal priemonę nėra išmokamas.	Atsižvelgta. 2 priedas papildytas 10 punktu: „ 10. Finansavimas neskiriamas baigtiems projektams, t. y. įranga gali būti įsigyta nuo einamųjų metų, kai paskelbtas Kvietimas teikti Registracijos formas, sausio 1 dienos, tačiau iki Registracijos formos pateikimo dienos negali būti sumontuota. “
33.	Taip pat prašome reglamentuoti atvejus, kai paramos gavėjas yra PVM mokėtojas ir gali traukti PVM į atskaitą, kad nebūtų sudaryta situacija, jog paramos gavėjas PVM susigrąžins per PVM atskaitą ir dar gaus paramą. Šios pastabos analogiškai turi atsispindėti ir "Katilų keitimas namų ūkiuose" priemonės finansavimo sąlygų apraše.	Atsižvelgta. 2 priedo 26.2 p. išdėstytas atitinkamai: „26.2. fizinio asmens, kuris turi teisę vertis įrangos pardavimo veikla pagal verslo liudijimą ar individualios veiklos pažymą. Fizinių asmenų, vykdančių savarankišką pardavimo veiklą pagal verslo liudijimą ar individualios veiklos pažymą, pardavimo sau išlaidos nėra tinkamos finansuoti išlaidos. “ 2 priedas papildytas 28 p.:

		<p>„28. Finansavimas neskiriamas, jei įrangos įsigijimo išlaidas pagrindžiančiuose dokumentuose nurodytas fizinio asmens pateikusio Registracijos formą (arba jei išlaidas pagrindžiantys dokumentai išrašyti pastato bendraturčio vardu, bendraturčio) PVM mokėtojo kodas. Visais atvejais, jei įrangos įsigijimo išlaidas pagrindžiančiuose dokumentuose nurodyto fizinio asmens pateikusio Registracijos formą (arba jei išlaidas pagrindžiantys dokumentai išrašyti pastato bendraturčio vardu, bendraturčio) PVM traukiamas į atskaitą, finansavimas neskiriamas.“</p>
--	--	--
